

**ANDIJON VILOYATIDA YASHOVCHI 18 YOSHGACHA BO'LGAN BOLALARDA
UCHRAYDIGAN TISH QATORLARIDAGI ANOMALIYALARNING DINAMIKASINI
O'RGANISH.**

Ahmadjonov M.A

ortopedik stomatologiya va ortodontiya kafedrasida assistenti

Andijon davlat tibbiyot instituti

Andijon shahri

Tadqiqotning dolzarbligi. Bolalarning doimiy tishlaridagi anomaliyalarni samarali davolash zamonaviy amaliy stomatologiyaning dolzarb muammosidir. Ushbu muammoning eng muhim jihati Andijon viloyatida yashovchi 18 yoshgacha bo'lgan bolalarda uchraydigan tish qatorlaridagi anomaliyalarning dinamikasini o'rganish va doimiy tishlar anatomik shakli va funktsional qiymatini tiklashdir. Shu bilan birga, chaynash tishlarining kontakt va okklyuzion yuzalari munosabotlarini tashxislash uchun ko'plab usullar ishlab chiqilganiga qaramay, ularning ma'lumotlar mazmuni va mavjudligi ushbu muammoni hal qilingan deb hisoblashimizga imkon bermaydi.

Ushbu tadqiqotning maqsadi: Andijon viloyat bolalar stomatologiyasi poliklinikasiga viloyatlarda yashovchi bolalarning doimiy tishlarida kuzatiladigan tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning erta tashxislab samarali davolash va endogen biologik faol moddalarni o'z ichiga olgan holda, o'smirlarda stomatologik kasalliklarning kompleks profilaktikasi samaradorligini oshirish.

Materiallarni o'rganish usullari. Qo'yilgan maqsadlarni amalga oshirish uchun tekshiruv shu yilning yanvar oyida qabulimizga kelgan bolalarning tibbiy hujjatlari o'rganildi. Bundan tashqari andijon viloyatida maktab o'quvchilari o'rtasida o'tkazilayotgan an'anaviy stomatologik profilaktika tadbirlarining samaradorligini baholash.

Natijalar va muhokamalar. Joriy yilning boshida biz bolalarning tibbiy hujjatlari o'rganildi va tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning intensivligini o'rgandik.

O'rganishlarimiz davomida jami 100 nafar bolalarning 88 nafari tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning turli ko'rinishi bilan murojat qilgan. Qiz bolalarda tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiya va o'g'il bolalarga qaraganda ko'proq ya'ni 72 nafar qiz bolalarda 16 nafar o'g'il bolalarda kuzatilgan. tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning o'sish dinamikasi sezilarli farq bo'lsa ham, statistik jihatdan farq qilmadi: tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning intensivligi $2,8 \pm 0,2$ ni tashkil etdi.

Tibbiy tekshiruvlarda tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning etiologiya kelib chiqish sabablari o'g'iz bo'shlig'i gigiyenasi va qolgan tishlarining xolati tishlov turlari o'rganilib, ma'lumotlarga asoslanib retrospektiv tahlili va 2023 yilda tug'ilgan bolalarning so'rovi asosida an'anaviy profilaktika choralarini bilan tish tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyaning o'sishi yiliga o'rtacha

0,75 dan kamaymasligi aniqlandi. Ya'ni har ikkinchi bolada har yili tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiya dan ta'sirlangan bir nechta tishlar bor.

Xulosa: Jami 100 nafar bolalarning 88 nafari tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiya kasalligi bilan murojat qildi. ularning 16 nafari o'g'il bola 72 nafari qiz bolalarni tashkil qildi. Bolalarning yoshi 6 yoshdan 18 yoshgacha. Kuzatilgan 100 nafar bolalarda tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyakasalligini tish prikusining almashinuv davriga ya'ni 90% ni tashkil qildi. Qolgan 10 % doimiy prikus davriga mos keldi. Xulosa qilib aytganimizda erta almashinuv davrida tish qatori anomaliyasi ya'ni distopiyani aniqlash va davolash orqali tishning anatomik shaklini tiklash va bu orqali tishlov buzilishini oldini olish muhimdir.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Atakhonov Azizbek Abdisalamovich. (2023). OBSERVATION OF INDICATORS OF PROSTHETIC STOMATITIS IN PATIENTS USING PROSTHESES MADE OF ETHACRYL AND FTOROX. International Multidisciplinary Journal for Research & Development, 10(11).
2. Atakanov Azizbek Abdisalomovich. (2023). AESTHETIC REQUIREMENTS IN CHOOSING ARTIFICIAL TEETH. Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research, 10(11), 98–100.
3. А.А. Атахонов. (2023). Frequency of Occurrence and Clinical Manifestations of Stomatitis in Patients After Acrylic Prosthetics. Eurasian Medical Research Periodical, 2023/04/05, Том 19, Номер 14 Страницы 1-3.
4. Ataxanov Azizbek Abdusalomovich.(2022). BOLALARDA OG'IZ BO'ZISH SHILLIQ QATLAMI KASALLIKLARI TUZILISHINI YOSH BO'YICHA XUSUSIYATLARI. Евразийский журнал медицинских и естественных наук. Том 2 Номер 3 Страницы 77-80 .
5. Atakhonov Azizbek Abdisalamovich.(2024). International Multidisciplinary Journal for Research & Development. Том 11. Номер 04 Страницы 260-262.
6. Azizbek Ataxanov. (2023) . ANDIJON VILOYATIDA YASHOVCHI BOLALARDA GINGIVITNING TARQALISHINI O'RGANISH. Евразийский журнал медицинских и естественных наук. Том 3 Номер 4 Страницы 88-91.